

11. GŁÓWNE PROBLEMY GMINY I ANALIZA SWOT

11.1 GŁÓWNE OBSZARY I PROBLEMY ROZWOJOWE

Najważniejszym **atutem** Gminy Bodzanów jest niezły stan rolnictwa oparty o dobre gleby i wysoką jakość produkcji rolnej a także wysoką pracowitość i aktywność mieszkańców. Gmina posiada wolne tereny inwestycyjne pod mieszkalnictwo, przemysł i rekreację. Dodatkowo Bodzanów posiada znaczące walory turystyczno – rekreacyjne związane z Wisłą oraz kompleksami leśnymi. Niewątpliwym atutem gminy są bogate tradycje rzemieślnicze i miejskie Bodzanowa.

Główną **słabością** Gminy Bodzanów jest brak przemysłu i słabo rozwinięty sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Poważne zatroskanie budzi brak przetwórstwa rolno – spożywczego. Sytuacja taka generuje wysokie bezrobocie i niski poziom życia mieszkańców oraz istnienie poważnych zagrożeń patologicznych. Niedostatki infrastruktury technicznej (brak gazu przewodowego, niski poziom skanalizowania, brak oczyszczalni, zły stan dróg itp.) są czynnikami odstrasżającymi potencjalnych inwestorów. Występuje znaczący brak infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz brak oferty agroturystycznej połączonej z brakiem promocji gminy. Zagospodarowanie przestrzenne gminy jest przypadkowe. Dodatkowo występuje niska dbałość o środowisko przyrodnicze oraz brak małej retencji.

Najbardziej istotną **szansą rozwojową** Gminy Bodzanów jest korzystne położenie geograficzne (nad Wisłą, niedaleko Warszawy) i komunikacyjne (wzdłuż drogi krajowej 62). Cały region charakteryzuje się znaczną atrakcyjnością inwestycyjną, osadniczą i turystyczną a także dobrym stanem środowiska.

Swoją szansę Bodzanów znajduje także w procesie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i rozwoju współpracy ze środowiskiem akademickim oraz w możliwościach transportowych i turystycznych Wisły.

Głównym **zagrożeniem** zewnętrznym dla społeczności Gminy Bodzanów wydają się być niedostatek inwestorów w regionie, niski rozwój przedsiębiorczości i związany z tym wysoki poziom bezrobocia w otoczeniu gminy. Problemem jest starzenie się społeczeństwa i ucieczka wykształconych ludzi młodych ze wsi.

Zagrożeniem jest bardzo niska opłacalność produkcji rolnej i problemy ze zbytem produktów rolnych. Niedostatki współpracy pomiędzy gminą, powiatem i województwem hamują możliwości rozwojowe gminy, na co nakłada się niestabilne i często niekorzystne dla samorządów prawo oraz zagrożenia płynące z Petrochemii Płockiej i niesione przez Wisłę. Zbyt mało środków przeznacza budżet państwa na restrukturyzację rolnictwa w tym na zalesianie.

11.2 SYNTEZA WYNIKÓW ANALIZY SWOT

WEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY BODZANÓW

ATUTY GMINY

- ❖ dobre gleby, dobre przygotowanie zawodowe rolników,
- ❖ wysoka jakość produkcji ziemniaczanej
- ❖ wysoka aktywność mieszkańców,
- ❖ wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców,
- ❖ pracowitość i dobry poziom wykształcenia rolników
- ❖ wolne tereny inwestycyjne dla mieszkalnictwa, przemysłu i rekreacji
- ❖ dobrze działający samorząd terytorialny
- ❖ wysoko specjalizowana kadra pedagogiczna,
- ❖ dobry poziom szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego,
- ❖ dobry stan infrastruktury oświatowej
- ❖ zasobność w lasy, rzeki
- ❖ dobrze rozwinięta sieć dróg,
- ❖ znaczna rezerwa mocy energetycznej
- ❖ szybkie procedury inwestycyjne w gminie
- ❖ bogate tradycje rzemieślnicze, tradycje miejskie

SŁABOŚCI GMINY

- ❖ brak miejsc pracy, brak przemysłu,
- ❖ brak rozwiniętego sektora małych i średnich przedsiębiorstw [MSP],
- ❖ zanik sektora usług,
- ❖ brak przetwórstwa rolno – spożywczego
- ❖ brak gazu przewodowego, brak sieci kanalizacyjnej, brak oczyszczalni,
- ❖ zły stan dróg gminnych i powiatowych oraz drogi krajowej
- ❖ niska integracja społeczności lokalnej,
- ❖ występowanie patologii społecznych,
- ❖ brak obwodnicy,
- ❖ zła organizacja ruchu drogowego szczególnie w dni targowe,
- ❖ brak nowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy,
- ❖ chaos w gospodarce przestrzennej gminy,
- ❖ brak infrastruktury rekreacyjno – turystycznej,
- ❖ brak sektora usług agroturystycznych,
- ❖ brak ośrodków kultury i obiektów sportowych,
- ❖ brak propozycji zagospodarowania czasu wolnego młodzieży,
- ❖ słaba komunikacja na linii społeczność lokalna a samorząd terytorialny,
- ❖ niska dbałość o środowisko przyrodnicze,
- ❖ brak małej retencji,
- ❖ brak promocji gminy

ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY BODZANÓW

SZANSE ROZWOJU GMINY

- ❖ korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne regionu,
- ❖ przewidywane zmiany ustaw upraszczających procedury przetargowe i finansowanie samorządów terytorialnych,
- ❖ wejście do Unii Europejskiej [pozyskiwanie środków unijnych]
- ❖ atrakcyjność inwestycyjna Województwa Mazowieckiego,
- ❖ atrakcyjność osadnicza i turystyczna regionu,
- ❖ koniunktura gospodarcza w regionie, bliskość rynków zbytu,
- ❖ dbałość o stan środowiska naturalnego w gminach,
- ❖ duże możliwości transportowe i turystyczne Wisły,
- ❖ dobra jakość gleb w regionie.

ZAGROŻENIA ROZWOJU GMINY

- ❖ starzenie się społeczeństwa - niski przyrost naturalny,
- ❖ „ucieczka” ludzi młodych - wykształconych,
- ❖ zła koniunktura gospodarcza w sąsiednich gminach,
- ❖ większa atrakcyjność inwestycyjna w sąsiednich gminach i powiatach,
- ❖ lepsza infrastruktura techniczna w gminach ościennych,
- ❖ brak środków m.in. na restrukturyzację rolnictwa i zalesianie,
- ❖ zanieczyszczenie środowiska w regionie [Petrochemia Płock, zanieczyszczona Wisła – ścieki z Warszawy],
- ❖ zagrożenia powodziowe,
- ❖ niestabilne prawo, częste zmiany prawa,
- ❖ brak współpracy między gminą, powiatem i województwem,
- ❖ brak rynków zbytu na płody rolne,

12. WIZJA ROZWOJU GMINY BODZANÓW W 2017 ROKU

Podstawowym wyznacznikiem przyszłego wizerunku Gminy Bodzanów będzie umiejętna **restrukturyzacja rolnictwa** oraz wykorzystanie potencjału związanego z atrakcyjnością turystyczną oraz ruchem tranzytowym przebiegającym przez gminę. Wielkie wyzwanie stojące przed gospodarzami gminy to ukształtowanie wizerunku gminy przyjaznej mieszkańcom, atrakcyjnej dla zamieszkiwania i spędzania czasu wolnego i turystyki. Nastąpi rozwinięcie wielu funkcji, dzisiaj w niewielkim stopniu realizowanych, takich jak atrakcyjna oferta w zakresie **kultury, oświaty i rekreacji**. Pozwoli to na większą integrację mieszkańców z miejscem zamieszkania.

Ważnym obszarem, który będzie podlegał przemianom, będzie **przemysł i sektor małych i średnich przedsiębiorstw**. Poszukiwania inwestora strategicznego, który stanie się głównym partnerem gospodarczym gminy zostaną uwieńczone sukcesem. System ulg i zachęt dla małych przedsiębiorstw i rzemiosła pozwoli skutecznie generować także lokalne miejsca pracy.

Najbardziej radykalne zmiany dotkną **sektor rolniczy**. Konieczność ograniczenia liczby gospodarstw rolnych, zwiększenie ich produktywności i areалу spowoduje z jednej strony konieczność podniesienia poziomu oświaty rolniczej a z drugiej konieczność poszukiwania miejsc pracy poza rolnictwem. Specjalistyczne gospodarstwa rolne sprzedawać będą z powodzeniem swoje produkty poprzez własną sieć sprzedaży. Problem przemian w rolnictwie złagodzony zostanie poprzez krajowe i regionalne programy restrukturyzacyjne i dofinansowanie rolników także poprzez program zalesień.

Ochrona **środowiska przyrodniczego** będzie obszarem ważnej aktywności gminy. Zahamowanie degradacji środowiska dokona się poprzez rozwój infrastruktury technicznej związanej z pełnym skanalizowaniem gminy, budową oczyszczalni oraz poprzez wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców i przyjezdnych. Dokona się likwidacja dzikich wysypisk oraz gmina podejmie działania zapewniające zachowanie ładu przestrzennego i estetycznego na swoim terenie.

Zakłada się praktyczne zakończenie działań inwestycyjnych w obrębie **rozwoju infrastruktury technicznej** gminy. Stan dróg i chodników ulegnie radykalnej poprawie. Utrzymane i rozbudowane regionalne targowisko doczeka się wydzielonych i bezkolizyjnych rozwiązań komunikacyjnych. Na terenie całej gminy dostępna będzie sieć wodociągowa i gaz przewodowy.

Wysokiej staranności wymagać będzie sprostanie oczekiwaniom w zakresie **rozwiązania problematyki funkcji społecznych** na terenie gminy. Mieszkańcy oczekiwać będą bezkolizyjnego załatwienia wszelkich problemów bytowych na miejscu jak również poczucia ochrony socjalnej najsłabszych mieszkańców. Poziom życia mieszkańców i przyjezdnych kształtować będzie atrakcyjność oferty oświatowej, kulturowej i zdrowotnej, stan sieci rekreacyjno – sportowej. Nastąpi znaczny rozwój turystyki powiązany z promocją gminy.

Przyszły obraz i niektóre elementy charakteryzujące Gminę Bodzanów stanowiły na seminarium przedmiot dyskusji w grupach oraz na posiedzeniu plenarnym. Zapis wyników prac zespołów przedstawiono w załączniku do niniejszego opracowania. Zdaniem autorów opracowania wizję Gminy Bodzanów w 2017 r. będą cechować następujące elementy i wyróżniki:

WIZJA GMINY BODZANÓW W 2017 r.

- 1) Liczba ludności nieznacznie wzrośnie do ok. 10 tys. Mieszkańców głównie poprzez migrację z Płocka i Warszawy, nastąpi wzrost wykształcenia z dominującym średnim. Zanotowany zostanie wzrost aktywności społecznej przy jednoczesnym utrwaleniu się podmiotowości obywatelskiej.
- 2) Stan środowiska przyrodniczego znacznie się polepszy. Nastąpi także znaczna poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców. Na terenie całej gminy wykonana będzie pełna infrastruktura w zakresie odprowadzania ścieków i gospodarki odpadami. Wprowadzony zostanie system ogrzewania ekologicznego. Rzeki Mołtawa i Wisła uzyskają I klasę czystości wód.
- 3) Liczba gospodarstw rolnych ulegnie zmniejszeniu o około 30% przy jednoczesnym wzroście areалу i produktywności. Nastąpi rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego oraz usług na rzecz rolnictwa. Grunty słabsze zostaną zalesione. Wiele osób znajdzie zatrudnienie poza rolnictwem np. w turystyce i agroturystyce. Produkcja rolna zostanie ukierunkowana m. in. na obszar produkcji zdrowej żywności.
- 4) Nastąpi poprawa sieci szkolnej z jednoczesną rozbudową bazy oświatowej, pojawi się zróżnicowana oferta w zakresie szkolnictwa średniego na terenie gminy. Rozszerzenie zakresu usług medycznych nastąpi w oparciu o zwiększoną liczbę placówek ochrony zdrowia. Gmina oferować będzie pełną gamę usług dla turystów, mieszkańców i osób przejeżdżających tranzytem w tym bogatą ofertą usług kulturalnych (kino, dom kultury, itp.) oraz sportowych (hala sportowo – rekreacyjną wraz z basenem). Pojawi się wiele ofert spędzania czasu wolnego dla młodzieży.
- 5) Gmina Bodzanów będzie w dobrej kondycji finansowej dzięki znacznemu zwiększeniu ilości podmiotów gospodarczych oraz umiejętnej akwizycji środków z Unii Europejskiej. Główna podaż miejsc pracy pokaże się w sferze rolnictwa i usługowo – przemysłowej. Ważnym czynnikiem rozwoju będzie ustawowo powiększona samodzielność gminy.
- 6) Dochody mieszkańców oscylować będą wokół średnich w powiecie. Mieszkańcy znajdować będą pracę w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, w rolnictwie i turystyce oraz w usługach związanych z obsługą rolnictwa.
- 7) Problemy infrastrukturalne zostaną w pełni rozwiązane szczególnie w obszarze skanalizowania gminy i w obszarze gospodarki śmieciowej. Gmina zaopatrywana będzie w przewodowy gaz do celów komunalnych i przemysłowych. Wszystkie drogi zostaną utwardzone z przewagą dróg asfaltowych. Odrestaurowane centrum Bodzanowa spełniać będzie funkcje handlowe, usługowe i administracyjne a także turystyczne. Rozbudowane zostanie zaplecze rekreacyjne i turystyczne w tym uda się wykorzystać do celów gospodarczych brzeg Wisły. Rozbudowana zostanie mała retencja na innych rzekach na terenie gminy.
- 8) Gmina Bodzanów rozwijać się będzie w kierunku gminy rolniczo - turystycznej z dobrze rozwiniętym sektorem małych i średnich przedsiębiorstw. Poważną gałęzią dochodów gminy i kreowania miejsc pracy będzie sektor turystyczno – rekreacyjny. Gmina będzie wykazywała dużą dbałość o ekologię. Na terenie gminy powstaną rozbudowane ośrodki przetwórstwa rolno – spożywczego.

13. UWARUNKOWANIA I CELE ROZWOJU

13.1 CELE STRATEGII GMINY BODZANÓW DO 2017 ROKU

W oparciu o wnioski wypracowane przez zespoły na seminarium można sformułować obecne i przyszłościowe uwarunkowania rozwoju gminy, które wymagają koncentracji działań rozwojowych w następujących obszarach:

- I. Jakość życia mieszkańców**
- II. Przemiany w rolnictwie**
- III. Turystyka i rekreacja**
- IV. Przedsiębiorczość**
- V. Infrastruktura techniczna**

W ramach w/w obszarów określono następujące cele strategiczne, a w ich ramach cele średniookresowe do osiągnięcia w perspektywie 2017 r.:

I. Wzrost poziomu życia mieszkańców Bodzanowa, ich integracja i samorealizacja, poprzez:

- Rozwój bazy oświatowej (budowa sal gimnastycznych, boisk, basenów itp.),
- Sanacja sieci szkolnej wraz z podniesieniem poziomu kadry pedagogicznej,
- Powołanie do życia nowego ośrodka nauczania ponadgimnazjalnego,
- Utworzenie gminnego ośrodka kultury,
- Zwiększenie zakresu usług specjalistycznych służby zdrowia,
- Podniesienie samoświadomości i aktywności społecznej mieszkańców,
- Wprowadzenie systemu konsultacji społecznych z mieszkańcami,
- Inicjowanie powstawania organizacji pozarządowych,
- Opracowanie nowego planu zagospodarowania przestrzennego Bodzanowa,
- Zapewnienie możliwości aktywnego wypoczynku i rekreacji mieszkańcom gminy i przyjezdnym,
 - Umiejętna selekcja osób – kandydatów na stanowiska publiczne w gminie,
- Zaprojektowanie i wdrożenie szerokiego zakresu imprez kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych w gminie,
- Zaprojektowanie i wykonanie urządzeń małej architektury,
- Prewencja zjawisk patologicznych w gminie,
- Stworzenie atrakcyjnej oferty oświatowej, zagospodarowania czasu wolnego i pracy dla zdolnej młodzieży,
- Dbłość o tworzenie dobrego prawa lokalnego,
- Stworzenie systemu informacyjnego dla mieszkańców gminy,
- Wykorzystanie możliwości akwizycji zewnętrznych środków finansowych (powiatowych, krajowych, unijnych itp.).

II. Rozwój i restrukturyzacja rolnictwa, poprzez:

- Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego na terenie gminy,
- Poprawa współpracy ze służbami doradztwa rolniczego,
- Stworzenie bazy lokalowej dla doradztwa rolniczego,
- Stworzenie własnych kanałów dystrybucji produktów rolnych w sąsiednich dużych miastach (Płock, Ciechanów, Toruń, Warszawa),
- Stymulowanie organizowania grup producenckich,
- Stworzenie dogodnych warunków dla przetwórstwa rolno – spożywczego na terenie gminy,
- Akwizycja środków na program zalesień,
- Wdrożenie programu przeszkalania rolników do pracy poza rolnictwem,
- Stworzenie rolniczego systemu informacji o środkach pomocowych i Unii Europejskiej,
- Wdrożenie cyklu szkoleń dotyczących produkcji zdrowej żywności,
- Rozwój gospodarstw agroturystycznych.

III. Rozwój turystyki i rekreacji przy zachowaniu europejskich norm ekologicznych, poprzez:

- Opracowanie lokalnej AGENDY 21
- Dokończenie budowy sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków,
- Wprowadzenie powszechnego systemu zbiórki i segregacji odpadów,
- Kształcenie świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych,
- Likwidacja dzikich wysypisk śmieci,
- Poprawa stanu środowiska przyrodniczego – eliminacja lub zadośćuczynienie ze strony trucicieli (ORLEN, Miasto Warszawa),
- Opracowanie koncepcji rozwoju turystyki w tym punktu informacji turystycznej,
- Organizowanie imprez masowych o zasięgu lokalnym,
- Utworzenie centrów usług turystycznych nad Wisłą,
- Przygotowanie oferty turystyki kwalifikowanej (kajakarstwo, jeździectwo, plenery malarskie itp.),
- Wykorzystanie potencjału krajobrazowego i przyrodniczego doliny Mołtawy i Wisły w celach turystycznych,
- Opracowanie i wdrożenie gminnego programu promocji gminy,
- Wykreowanie imprezy turystycznej o zasięgu krajowym,
- Opracowanie i wdrożenie programu rozwoju szlaków pieszych, rowerowych itp.

IV. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości oraz osadnictwa na terenie gminy, poprzez

- Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
- Zagospodarowanie gospodarcze terenów wzdłuż trasy Warszawa – Włocławek (gastronomia, hotelarstwo, MSP itp.),
- Opracowanie strategii gospodarczej gminy dla pozyskania inwestorów,
- Uzbrojenie terenów inwestycyjnych,
- Powołanie Gminnego Centrum Informacji Gospodarczej,
- Przedstawienie bogatej oferty szkoleniowo – informacyjnej dla przedsiębiorców,
- Utworzenie programu osadnictwa na terenie gminy,

V. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej na terenie gminy, poprzez:

- Modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci drogowej na terenie gminy,
- Budowa parkingów przy istniejących drogach przelotowych,
- Wprowadzenie przyjaznych mieszkańcom połączeń komunikacyjnych z okolicznymi gminami i miastami,
- Wykonanie sieci gazu przewodowego na terenie gminy,
- Tworzenie zbiorników wodnych (małej retencji) dla celów gospodarczych i turystycznych,
- Poprawa systemu komunikacyjnego związanego z targowiskiem gminnym,
- Utrzymywanie wałów ochronnych i koryta Wisły w należyтым stanie,

13.2 BADANIE ZGODNOŚCI CELÓW STRATEGICZNYCH GMINY BODZANÓW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO.

Cel strategiczny nr 1

Wzrost poziomu życia mieszkańców Bodzanowa, ich integracja i samorealizacja

Cel ten współgra z drugim celem długookresowym SRWM :

Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nieakceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunków życia ludności w województwie,

Cel strategiczny nr 2

Rozwój i restrukturyzacja rolnictwa

Cel ten odpowiada drugiemu celowi średniookresowemu strategii wojewódzkiej:

Przyspieszenie procesów rozwoju społeczno – gospodarczego opartego na wiedzy i innowacjach.

a także pierwszemu celowi średniookresowemu strategii:

Wzmocnienie mechanizmów dyfuzji procesów rozwojowych z aglomeracji warszawskiej na otoczenie regionalne.

Cel strategiczny nr 3

Rozwój turystyki i rekreacji przy zachowaniu europejskich norm ekologicznych

Zapisy tego celu strategicznego odpowiadają zapisom strategii wojewódzkiej w punkcie 2.5.:

„Przeciwdziałanie degradacji i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego”.

oraz celom długookresowym szczególnie w punkcie 1.3. strategii RWM:

„Poprawa jakości środowiska przyrodniczego Mazowsza”.

Odpowiada także celowi średniookresowemu 2.4j

„Aktywizacja i modernizacja obszarów metropolitalnych poprzez rozwój funkcji turystyczno – wypoczynkowych”.

Cel strategiczny nr 4

Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości oraz osadnictwa na terenie gminy

Powyższy cel zgodny jest z zapisami pierwszego celu długookresowego Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego:

„Zwiększenie konkurencyjności metropolii warszawskiej i regionu w układzie europejskim i regionalnym”

oraz odpowiada zapisom celu średniookresowego 2.4 f :

„Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych” – „Stymulowanie tworzenia pozarolniczych miejsc pracy poprzez wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw”.

Powyższy cel ponadto zgodny z celem szczegółowym kontraktu wojewódzkiego o brzmieniu:

Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju przedsiębiorczości w gminach wiejskich i małych miastach

Cel strategiczny nr 5

Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej na terenie gminy

Powyższy cel jest zgodny również z priorytetem 6 kontraktu wojewódzkiego, który brzmi:

Poprawa wyposażenia w infrastrukturę techniczną obszarów wymagających aktywizacji

Ponadto odniesienie do powyższego celu strategicznego można znaleźć w zapisach celu średniookresowego 2.4.

„Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych”.

**Podsumowując należy stwierdzić, że zapisy
Strategii Rozwoju Gminy Bodzanów do 2017 roku
w pełni odpowiadają zapisom:
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO**

Badaniom i analizie poddano także zapisy
„STRATEGII ROZWOJU POWIATU PŁOCKIEGO DO 2015 ROKU”.

Stwierdzono, że zapisy celu nadrzędnego oraz czterech celów strategicznych
znajdują swoje odbicie w zapisach
„STRATEGII ROZWOJU GMINY BODZANÓW DO 2017 ROKU”.

Odnotowano także, że wiele zapisów celów operacyjnych strategii powiatowej
dokładnie odpowiada zapisom celów średniookresowych strategii Gminy
Bodzanów.

14. MISJA GMINY BODZANÓW

W tym miejscu naszych rozważań warto przytoczyć jedną z definicji misji, która autorom opracowania wydaje się być najbardziej trafna:

Misja to zwięźle, realistyczne sformułowanie filozofii, celów i zasad rozwoju strategicznego uwzględniające identyfikację podstawowych problemów oraz wyniki analizy SWOT.

Misją Gminy Bodzanów, rozumianej jako wspólnota wszystkich osób zamieszkujących na jej terenie, jest:

**BODZANÓW
TO NOWOCZESNA GMINA,
KIERUJĄCA SIĘ ZASADĄ
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU,
ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM
ROZWOJU ROLNICTWA, TURYSTYKI I MSP,
WYKORZYSTUJĄCA WALORY
KRAJOBRAZOWO – KOMUNIKACYJNE
DO POLEPSZENIA ŻYCIA MIESZKAŃCÓW
A SZCZEGÓLNIE MŁODZIEŻY.**

15. MIERNIKI, WSKAŹNIKI MONITORINGU STRATEGII ROZWOJU

W celu ułatwienia nadzoru i kontroli nad realizacją strategii rozwoju Gminy Bodzanów proponujemy dla każdego celu strategicznego wprowadzenie zestawu kilku obiektywnych mierników pozwalających skutecznie monitorować postępy w realizacji strategii rozwoju.

Wzrost poziomu życia mieszkańców Bodzanowa, ich integracja i samorealizacja
--

I tak dla pierwszego celu strategicznego przytoczonego poniżej proponujemy następujące wskaźniki monitoringu:

- liczba młodzieży uczęszczająca do szkół średnich,
- liczba skarg na służbę zdrowia,
- parametry jakości wody pitnej,
- procent budżetu przeznaczany na inwestycje oświatowe,
- ilość organizacji pozarządowych na terenie miasta,
- ilość imprez kulturalnych i sportowych w roku,
- liczba organizacji pozarządowych,
- procent budżetu gminy uzyskany z funduszy europejskich.

Rozwój i restrukturyzacja rolnictwa

Dla drugiego celu strategicznego proponuje się następujące mierniki kontroli wdrażania strategii:

- ilość gospodarstw rolnych powyżej 20 ha,
- zatrudnienie w sektorze przetwórstwa rolno – spożywczego,
- wielkość nakładów na szkolenia rolników,
- ilość gminnych punktów sprzedaży produktów rolnych poza gminą,
- ilość gospodarstw agroturystycznych,
- ilość rolników produkujących zdrową żywność,
- procent ludności gminy utrzymującej się z rolnictwa,
- roczna ilość gruntów poddana zalesieniu,

Rozwój turystyki i rekreacji przy zachowaniu europejskich norm ekologicznych

Zestaw wskaźników monitoringu wdrażania strategii rozwoju gminy w obrębie trzeciego celu strategicznego:

- procentowy wskaźnik śmieci segregowanych,
- procentowy stopień skanalizowania gminy,
- środki budżetu gminy wydane na turystykę,
- Ilość dzikich wysypisk śmieci na terenie gminy,
- Ilość imprez o zasięgu ponadgminnym,
- procent budżetu gminy wykorzystany na ochronę środowiska,
- łączna długość tras turystycznych na terenie gminy,
- łączny nakład druków promocji gospodarczej i turystycznej.

Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości oraz osadnictwa na terenie gminy

Czwarty cel strategiczny wymaga następujących wskaźników kontroli wdrażania:

- procent budżetu przeznaczony na promocję inwestycyjną,
- środki wydane na uzbrojenie terenów inwestycyjnych,
- średni czas uzyskania pozwolenia na budowę,
- ilość porad udzielonych przez Gminne Centrum Informacji Gospodarczej,
- ilość podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy,
- roczna ilość osób osiedlających się na terenie gminy.

Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej na terenie gminy

Dla realizacji piątego celu strategicznego proponuje się zestaw mierników monitoringu wdrażania strategii rozwoju:

- czas dojazdu w dni powszednie oraz w weekendy do i z Płocka,
- ilość połączeń autobusowych wychodzących z Bodzanowa,
- ilość strzeżonych miejsc parkingowych,
- ilość miejsc parkingowych na terenie gminy wzdłuż drogi 62,
- ilość gospodarstw domowych przyłączonych do sieci gazowej,
- ilość wystawców na targowisku w Bodzanowie,

16. REKOMENDACJE *BALTYCKIEGO INSTYTUTU GMIN*

Analiza strategiczna istniejącego potencjału oraz sytuacji zewnętrznej Gminy Bodzanów wskazuje na konieczność reorientacji charakteru gminy na uwzględniający w większym stopniu **rozwój funkcji gospodarczo – turystycznej**.

Dziedziny te winny ograniczyć bezrobocie i określić nowy image gminy. Chcąc skutecznie pełnić funkcję gospodarczo - turystyczną, bardzo ważnym zestawem działań wydaje się być konieczność rewitalizacji zabudowy Bodzanowa oraz rozwój funkcji handlowo – usługowych, powołanie instytucji obsługi biznesu, osiągnięcie wysokiego poziomu i przedstawienie bogatej oferty imprez kulturalnych i rekreacyjnych, a także serwowanie bogatego asortymentu usług oświatowych i zdrowotnych.

Przekształcenia funkcjonalno – strukturalne w Bodzanowie wymagają kompleksowych i konsekwentnych, wieloletnich działań. Zestaw takich działań przedstawiony jest w rozdziale „Cele strategiczne” oraz „Programy operacyjne”.

Jest niezwykle trudno zarekomendować kolejność działań jakie powinna podjąć społeczność lokalna chcąc realizować strategię rozwoju. Trzeba pamiętać o kilkunastoletnim horyzoncie czasowym realizacji strategii, oraz o możliwościach finansowych i organizacyjnych gminy.

Wypada przyjąć tutaj założenie, że każda złotówka wydana przez samorząd terytorialny powinna generować drugie tyle ze środków zewnętrznych, pomocowych oraz z obszaru partnerstwa publiczno – prywatnego.

Do działań akwizycji takich pieniędzy należałoby oddelegować kompetentną osobę. Decyzje realizacyjne strategii powinny zapadać w sposób bieżący w trakcie roku kalendarzowego, ale kulminacja przesądzeń związanych ze strategią będzie miała w sposób oczywisty miejsce podczas corocznych przesądzeń budżetowych gminy. Wybór tematów do realizacji musi opierać się o dwa filary: pierwszy to możliwości finansowe, a drugi to efekt synergii. A mianowicie decyzja realizacyjna jednego z obszarów strategii powinna otwierać jak najwięcej następnych możliwości rozwoju. Zaleca się aby równocześnie realizować cele średniookresowe z każdego zarysowanego priorytetu rozwojowego. Uzyskamy wtedy efekt równoważenia rozwoju gminy.

Krótko chcemy tutaj zasygnalizować działania jakie lokalna społeczność będzie musiała w najbliższej przyszłości podjąć z rozbiciem na n/w obszary aktywności :

1. Uwarunkowania społeczno – administracyjne.

Należy uświadamiać społeczności lokalnej nieuchronność i konieczność zmian, a także korzyści płynące z większego uświadomienia sobie istotnych funkcji gminy. Działania informacyjno – uświadamiające powinny zaczynać się już w szkołach, ale powinny objąć wszystkich mieszkańców. Należy informować o kierunkach przemian, ukazywać ich skutki oraz wskazywać działania. Jest to bardzo ważne zadanie dla samorządu lokalnego, gdyż nie zrozumienie działań samorządu prowadzi najczęściej do sprzeciwu i blokady działań. Zaleca się więc prowadzenie otwartej polityki

informacyjnej drogą publikacji prasowych a najlepiej metodą spotkań informacyjnych z mieszkańcami.

Wielkim wyzwaniem dla społeczności lokalnej będą wyzwania edukacyjne. Usytuowanie szkoły średniej na terenie gminy, oraz sanacja sieci szkolnej wraz z podniesieniem poziomu nauczania i wdrożeniem edukacji dorosłych to główne zadania na najbliższe lata.

2. Wspieranie przedsiębiorczości.

Rolą gminy jest tworzenie nowych i wspieranie istniejących podmiotów gospodarczych. Zadaniem samorządu jest wskazywanie inwestorom obszarów i możliwości inwestowania na terenie gminy, w szczególności w takich dziedzinach jak np. usługi okołorolnicze, infrastruktura obsługi rekreacji i turystyki, drobny przemysł, rzemiosło, itp.

Nieodłącznym elementem takich działań winno być pozyskanie inwestora strategicznego. Gmina powinna poczynić wszelkie starania dla ściągnięcia go na swój teren. W skład w/w działań wejść powinno przygotowanie profesjonalnej oferty inwestycyjnej ze wskazaniem obszaru, uwarunkowań infrastrukturalnych i ulg inwestycyjnych oraz dynamiczna promocja oferty.

Dla realizacji tych zadań sugerujemy powołanie przy wójcie **Rady ds. Rozwoju Gminy**, która skupiać będzie grono osób opiniotwórczych i ważnych dla gminy niekoniecznie tu zamieszkałych.

Celowym wydaje się także powołanie na terenie gminy **punktu informacji gospodarczej** dla lokalnych przedsiębiorców, który będzie zaopatrywał ich w niezbędne informacje gospodarcze.

3. Restrukturyzacja rolnictwa oraz modernizacja infrastruktury technicznej.

Obszar rolnictwa jest bardzo wrażliwym na wszelkie ingerencje i rozwiązania siłowe. Zalecana jest tu duża wstrzeźliwość i umiar. Większość zmian dokona się samoczynnie w oparciu o prawa rynku i ogólnopolskie decyzje administracyjne. Gmina jednak już dzisiaj musi przedstawić rolnikom wachlarz propozycji lokowania ich aktywności poza rolnictwem. Dobrymi rozwiązaniami są inicjatywy agroturystyczne i nietypowych hodowli. Wszystko to zmierza do poszerzenia wachlarza propozycji zatrudnienia poza rolnictwem.

Innym ważnym zadaniem będzie intensyfikacja działań w obszarze obsługi rolników, pobudzania ich do tworzenia grup producenckich oraz dystrybucji żywności własnymi kanałami do okolicznych miast. Należałoby w tym przypadku poszukiwać nowatorskich i nietuzinkowych rozwiązań. Tradycyjne metody nie odniosą w tym obszarze większych sukcesów.

Realizacja inwestycji infrastrukturalnych często obarczona jest myśleniem życzeniowym, że dobra infrastruktura automatycznie przełoży się na pojawienie się w gminie rzeszy inwestorów. Specjaliści zalecają w takich przypadkach podwójne

powiązanie inwestycji infrastrukturalnych dla przemysłu z tymi dla mieszkańców oraz włączenie inwestorów do współfinansowania infrastruktury gminnej. Trzeba pamiętać, że często więcej dla inwestora znaczy dobra atmosfera w urzędzie gminy i życzliwy wójt niż cena nieruchomości.

Pamiętać jednak należy, że ważnym dla inwestorów wydaje się być przede wszystkim stan techniczny dróg. Ostatnio publikowane badania preferencji inwestorów na ten aspekt właśnie wskazują.

4. Promocja gminy i budowanie nowego wizerunku.

Realizacja rozwoju gospodarczego gminy w założonych kierunkach wymaga skutecznej promocji własnej oferty. Dotyczy to zwłaszcza określenia terenów pod inwestycje produkcyjno-usługowe oraz promocji własnych atrakcji turystycznych i zbytu produktów rolnych.

Promocję inwestycyjną należy zorientować pod konkretne grupy potencjalnych inwestorów. Wymaga to profesjonalnego podejścia, kontaktów, konsekwentnego kreowania nowego wizerunku gminy. Wszystkie działania promocyjne powinny być realizowane pod hasłem, logo lub tytułem sztandarowej atrakcji.

W promocji takiej wielce pomocnym są imprezy o randze regionalnej lub ogólnokrajowej, międzynarodowej. Wydaje się, iż funkcjonujące obecnie imprezy są ciągle zbyt mało spopularyzowane i brak jest jednego lub kilku ewidentnych wyróżników Bodzanowa na mapie województwa.

W zamierzeniach promocyjnych oprzeć można się na przeszłości i nawiązać przykładowo do zjazdu książąt Janusza I i Siemowita IV w 1398 roku lub ustanowienie dorocznego jarmarku w 1415 roku na Zielone Świątki.

Na uwagę zasługuje pomysł organizowania letnich plenerów malarskich organizowanych nad Wisłą wspólnie z którąś z uczelni wyższych.

5. Finansowanie

Źródłami finansowania przedsięwzięć objętych strategią rozwoju będą: budżet gminy, dotacje zewnętrzne oraz środki pomocowe. Najistotniejszym źródłem środków pomocowych przy wspólnym działaniu z gminami, może być fundusz **PHARE** i **SAPARD**. Ponadto należy zachęcać mieszkańców i przedsiębiorców do współpracy przy finansowaniu zadań publicznych gminy w drodze partnerstwa publiczno – prywatnego (służymy udanymi przykładami takich działań).

BIGmin służy także pomocą w wyszukiwaniu stosownych funduszy pomocowych i przedakcesyjnych.

6. Organizacja realizacji strategii rozwoju.

Dla stwarzania odpowiedniego klimatu sprzyjającego realizacji prac objętych strategią rozwoju oraz rozwijania koncepcji zawartych w wizji rozwoju celowe jest powołanie **Zespołu Monitoringu Strategii**, składającej się z osób odpowiedzialnych za kontrolę wdrażania niniejszej strategii rozwoju.

W celu sprawnej realizacji strategii rozwoju gminy celowe jest dodatkowe opracowanie szczegółowych programów rozwoju przedsiębiorczości, turystyki, promocji gminy, lokalnej Agendy 21 oraz programu rewitalizacji zabudowy miejskiej.

Sugerujemy coroczną analizę możliwości budżetowych w zakresie realizacji poszczególnych celów długo- i średniookresowych strategii gminy oraz zrealizowanie zasady składania corocznych sprawozdań z realizacji strategii przez w/w zespół podczas uchwalania budżetu.

Lista programów operacyjnych – harmonogram prac

CEL STRATEGICZNY NR 1:

Wzrost poziomu życia mieszkańców i ich integracja oraz samorealizacja

Lp.	Program operacyjny	Termin	Wykonawcy	Nakłady [tys. zł]	Źródło finansowania
1	3	4	5	6	7
1.1	Utworzenie szkoły średniej o profilu wielozawodowym w Stanowie	2005	Urząd Gminy		Budżet powiatu Budżet państwa
1.2	Utworzenie Regionalnego Centrum Kultury w Miszewie i Bodzanowie	2003 - 2005	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
1.3	Utworzenie w Bodzanowie Biura Pośrednictwa i Doradztwa Zawodowego	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy Budżet powiatu Środki pomocowe
1.4	Zakup specjalistycznego sprzętu dla ośrodków zdrowia	2005	Urząd Gminy		Budżet gminy Budżet powiatu Środki pomocowe
1.5	Przeprowadzenie cyklu spotkań dla młodzieży szkolnej z zakresu patologii pt.: Taka Przyszłość?	Corocznie	Urząd Gminy		Budżet gminy Budżet powiatu Środki pomocowe
1.6	Uruchomienie programu „Dialog”	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy Budżet powiatu Środki pomocowe
1.7	Opracowanie nowego planu zagospodarowania przestrzennego	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy
1.8	Budowa mini centrów sportu i rekreacji	2003 - 2007	Urząd Gminy		Budżet gminy Budżet powiatu Środki pomocowe
1.9	Usytuowanie tzw. Kiosku informacyjnego w Urzędzie Gminy	2004	Urząd Gminy		Budżet gminy Budżet powiatu Środki pomocowe

Lista programów operacyjnych – harmonogram prac

CEL STRATEGICZNY NR 2:

Rozwój i restrukturyzacja rolnictwa

Lp.	Program operacyjny	Termin	Wykonawcy	Nakłady [tys. zł]	Źródło finansowania
1	3	4	5	6	7
2.1	Budowa przechowalni ziemniaków	2003-2005	Grupa producencka		ARiMR Środki pomocowe
2.2	Uruchomienie fachowego doradztwa rolniczego [szkolenia, foldery, badania laboratoryjne]	natychmiast	ODR-y		ARiMR Środki pomocowe
2.3	Dokończenie wodociągowania gminy	2002-2003	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
2.4	Uruchomienie funduszu poręczeń kredytowych dla rolników	2004	ARiMR		ARiMR Środki pomocowe
2.5	Uruchomienie własnych punktów sprzedaży produktów rolnych na terenie ościennych miast	2003 - 2005	Grupy producenckie		Własne Środki pomocowe
2.6	Opracowanie i wdrożenie programu przeszkalanania rolników do pracy poza rolnictwem	2003 - 2005	Urząd Gminy		ARiMR Środki pomocowe
2.7	Pomoc w tworzeniu grup producenckich	2003	ARiMR Urząd Gminy		ARiMR Środki pomocowe
2.8	Uruchomienie gminnego punktu informacji o Unii Europejskiej	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
2.9	Wprowadzenie ulg podatkowych dla inwestujących w przetwórstwo owoców, przetwórstwo mleka i roślin oleistych	2003-2010	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe

Lista programów operacyjnych – harmonogram prac

CEL STRATEGICZNY NR 3:

Rozwój turystyki i rekreacji przy zachowaniu europejskich norm ekologicznych

Lp.	Program operacyjny	Termin	Wykonawcy	Nakłady [tys. zł]	Źródło finansowania
1	3	4	5	6	7
3.1	Powołanie stowarzyszenia agroturystycznego	2002	Rolnicy Urząd Gminy		Środki prywatne
3.2	Opracowanie programu rozwoju turystyki	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy
3.3	Utworzenie kilku centrów usług turystycznych nad Wisłą	2003 - 2005	Inwestor prywatny		Budżet gminy Środki pomocowe
3.4	Wdrożenie gminnego systemu zbiórki i selekcji odpadów	2003 - 2007	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
3.5	Zawarcie umowy z uczelnią artystyczną o współpracy i urzędowaniu plenierów malarskich	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy
3.6	Przygotowaniu kilku ofert turystyki kwalifikowanej	2003 - 2005	Urząd Gminy		Budżet gminy
3.7	Budowa ośrodka sportowo – rekreacyjnego w Kępie Polskiej	2002-2005	Urząd Gminy Inwest. Pryw.		Środki prywatne Środki pomocowe
3.8	Opracowanie lokalnej AGENDY 21	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy
3.9	Opracowanie koncepcji ścieżek rowerowych i pieszych na terenie gminy	2002	Urząd Gminy		Budżet gminy

Lista programów operacyjnych – harmonogram prac

CEL STRATEGICZNY NR 4:

Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości [MSP] oraz osadnictwa na terenie gminy

Lp.	Program operacyjny	Termin	Wykonawcy	Nakłady [tys. zł]	Źródło finansowania
1	3	4	5	6	7
4.1	Wprowadzenie na poziomie powiatu funduszu poręczeń kredytowych	2004	Starostwo		Budżet gminy Środki pomocowe
4.2	Intensywna promocja inwestycyjna gminy [dobre i tanie tereny inwestycyjne]	2003 - 2005	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
4.3	Opracowanie programu rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości [MSP] w gminie	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
4.4	Przygotowanie i uzbrojenie działek pod budownictwo indywidualne – działki o powierzchni minimum 25 arów	2003 – 2005	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
4.5	Opracowanie programu rozwoju osadnictwa w gminie [sypialnia dla Płocka]	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
4.6	Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem umiejscowienia firm przy drodze nr 62	2003	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
4.7	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych	2003 – 2010	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
4.8	Powołanie Gminnego Ośrodka Informacji Gospodarczej w Urzędzie Gminy	2002	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
4.9	Powołanie samorządu gospodarczego firm z terenu gminy	2003	przedsiębiorstwa		Środki prywatne

Lista programów operacyjnych – harmonogram prac

CEL STRATEGICZNY NR 5:

Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej na terenie gminy

Lp.	Program operacyjny	Termin	Wykonawcy	Nakłady [tys. zł]	Źródło finansowania
1	3	4	5	6	7
5.1	Zakończenie wodociągowania we wsiach: Karwowo, Ramutówko, Białobrzegi	2004	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
5.2	Budowa stacji uzdatniania wody we wsi Kanigowo	2002	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
5.3	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją w Bodzanowie	2004	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
5.4	Remont nawierzchni drogowej we wsiach: Leksyn – 2050 m Wiciejewo – 2500 m Kanigowo – 850 m Miszewo – 2200 m Bodzanów – 2500 m Krawieczyn – 2100 m	2003 -2015	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
5.5	Budowa gazociągu z Gminą Staroźreby przez Bulkowo do Bodzanowa	2003-2005	PGNIG		Środki prywatne
5.6	Zakończenie telefonizacji gminy	2003-2006	TP S.A.		Środki prywatne
5.7	Budowa zbiornika retencyjnego –Stanowo	2002-2006	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
5.8	Budowa elektrowni wiatrowej w obrębie wysypiska	2002-2007	Urząd Gminy		Budżet gminy Środki pomocowe
5.9	Budowa strzeżonego parkingu dla tranzytu Warszawa – Włocławek z całą gamą usług samochodowych	2003 - 2005	Firma prywatna		Środki prywatne Środki pomocowe

WYNIKI PRAC

SEMINARIUM DIAGNOSTYCZNO – PROJEKTOWE nt. „Strategia Rozwoju Gminy Bodzanów do 2017 r.” Bodzanów, kwiecień 2002 r.

18.1 IDENTYFIKACJA POJĘCIA „GMINA”

Diagnoza problemów rozwojowych gminy zapoczątkowana została plenarną dyskusją nad istotą pojęcia „gmina”.

Uczestnicy seminarium stwierdzili, że gmina to:

1. społeczność lokalna zamieszkująca określony teren
2. urząd gminy
3. wspólne interesy społeczności lokalnej
4. władza
5. oświata i wychowanie
6. budżet
7. inne administracje
8. działalność gospodarcza i rynek pracy
9. środowisko geograficzno – przyrodnicze
10. infrastruktura
11. kultura, historia
12. sport, rekreacja, turystyka
13. tradycja
14. religia

18.2 OKREŚLENIE GŁÓWNYCH PROBLEMÓW ROZWOJOWYCH GMINY

1. brak miejsc pracy
2. brak przemysłu
3. zły stan dróg
4. brak funduszy na rozwój gminy
5. brak środków na rozwój rolnictwa
6. niedofinansowanie oświaty
7. zły stan infrastruktury
8. restrukturyzacja rolnictwa
9. brak oczyszczalni ścieków
10. brak propozycji zagospodarowania czasu wolnego młodzieży
11. brak / za mało miejsc rekreacji
12. niska integracja społeczności lokalnej
13. zaśmiecanie środowiska
14. występowanie patologii społecznych [np. alkoholizm, etc.]
15. problemy komunikacyjne [jakość, sieć dróg]
16. brak małej retencji
17. dokończenie wodociągowania
18. brak agroturystyki
19. zalesianie
20. niestabilne prawo
21. ucieczka zdolnej młodzieży
22. brak rynków zbytu dla produktów rolnych
23. niewykorzystanie transportowych możliwości Wisły
24. brak komunikacji między władzami a społecznością
25. brak infrastruktury rekreacyjnej
26. brak zewnętrznych wzorców dla młodzieży
27. brak współpracy między jednostkami terytorialnymi

18.3 WIZJA GMINY BODZANÓW W 2017 ROKU

Zespół 1

Liczba ludności – z 8.500 do 7.500 mieszkańców

- ❖ poziom wykształcenia – wzrost średniego
- ❖ wzrost aktywności mieszkańców

Stan środowiska – zdecydowana poprawa

- ❖ wybudowane zostaną dwie oczyszczalnie ścieków z sieciami kanalizacji
- ❖ zostaną zlikwidowane dzikie wysypiska śmieci
- ❖ powstanie wysypisko śmieci spełniające wymogi unijne
- ❖ poprawa czystości wód rzek Mołtawy i Wisły

Stan rolnictwa –

- ❖ zwiększy się średni obszar gospodarstw rolnych
- ❖ zwiększy się produktywność rolnictwa
- ❖ nastąpi specjalizacja gospodarstw rolnych
- ❖ nastąpi rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego
- ❖ zmniejszy się ogólna liczba gospodarstw

Problemy społeczne –

- ❖ nastąpi rozwój infrastruktury społecznej
- ❖ wzrost poziomu oświaty, służby zdrowia, kultury
- ❖ zmniejszy się przestępczość
- ❖ zmniejszy się liczba szkół – wzrośnie ich wyposażenie i poziom nauki
- ❖ zwiększy się dostęp do kultury, powstaną co najmniej 2 domy kultury
- ❖ powstaną obiekty sportowe i rekreacyjne
- ❖ zwiększy się liczba przychodni, liczba lekarzy specjalistów

Lokalne finanse – będziemy spłacać długi zaciągnięte na rozwój gminy – chyba że środki pozyskane na rozwój będą umozężone

Dochody mieszkańców – wzrost dochodów z rolnictwa, zasiłki z opieki społecznej i renta leśna

Infrastruktura – stan infrastruktury technicznej ulegnie poprawie

Kierunki dalszego rozwoju – rozwój przetwórstwa i zmiany struktury produkcyjnej w rolnictwie

Zespół 2

Liczba ludności –

- ❖ zmniejszy się liczba mieszkańców
- ❖ wzrośnie poziom wykształcenia
- ❖ wzrośnie aktywność społeczeństwa
- ❖ będzie więcej emerytów

Stan środowiska –

- ❖ polepszy się stan środowiska
- ❖ wprowadzona zostanie segregacja i utylizacja odpadów
- ❖ zostanie wybudowana oczyszczalnia ścieków
- ❖ na terenie gminy będzie stosowane ekologiczne ogrzewanie

Stan rolnictwa –

- ❖ powstaną duże gospodarstwa rolne
- ❖ nastąpi zmiana kierunku produkcji – np. ogrodnicze, leśne
- ❖ agroturystyka

Problemy społeczne –

- ❖ oświata – centralizacja ośrodków, jednostki w pełni zabezpieczające potrzeby
- ❖ służba zdrowia – lekarz rodzinny – kompleksowe podejście do pacjenta
- ❖ wzrośnie zorganizowana przestępczość
- ❖ powstaną boiska sportowe i obiekty rekreacyjne
- ❖ powstaną domy kultury

Lokalne finanse – ?

Dochody mieszkańców – zmaleją, wzrośnie przedsiębiorczość

Infrastruktura – pełna infrastruktura techniczna na terenie całej gminy

Kierunki dalszego rozwoju –

- ❖ rolniczo – turystyczna

Zespół 3

Liczba ludności –

- ❖ spadek o 10% przy wzroście średniej wieku
- ❖ wykształcenie na poziomie ukończenia szkoły średniej

Stan środowiska –

- ❖ znaczna poprawa w zakresie gospodarki ściekowej
- ❖ wzrost lesistości gminy
- ❖ poprawa czystości wód gruntowych i klas czystości rzeki Mołtawy i Wisły

Stan rolnictwa –

- ❖ zmniejszenie liczby gospodarstw rolnych o 30%
- ❖ wzrost średniej powierzchni gospodarstwa rolnego
- ❖ ukierunkowanie produkcji rolnej w zakresie zdrowej żywności
- ❖ rozwój agroturystyki w obszarze nadwiślańskim

Problemy społeczne –

- ❖ tworzenie nowych kierunków nauczania w istniejących placówkach oświatowych
- ❖ wzrost ilości placówek ochrony zdrowia
- ❖ utworzenie domu kultury
- ❖ modernizacja i budowa obiektów sportowo - rekreacyjnych

Lokalne finanse – wzrost finansów gminnych poprzez uzyskanie unijnych środków pomocowych [m.in. SAPARD, ISPA]

Dochody mieszkańców – z rolnictwa i pracy najemnej

Infrastruktura – stopniowa poprawa i rozwój do standardów unijnych

Kierunki dalszego rozwoju – [sypialnia dla Miasta Płocka]

- ❖ turystyczno – rolnicza

Zespół 4

Liczba ludności –

- ❖ migracja dodatnia m.in. z Płocka i Warszawy
- ❖ wzrost wykształcenia mieszkańców gminy
- ❖ aktywność mieszkańców gminy

Stan środowiska – poprawa stanu środowiska

Stan rolnictwa –

- ❖ zmniejszenie się ilości gospodarstw rolnych
- ❖ wzrost produktywności gospodarstw rolnych

Problemy społeczne –

- ❖ wzrost oświaty
- ❖ poprawa zdrowia mieszkańców gminy
- ❖ wzrost świadomości, tożsamości kulturowej
- ❖ wzrost przestępczości ?
- ❖ znaczna poprawa wyposażenia w infrastrukturę społeczną

Lokalne finanse – oczekiwana poprawa poprzez większą samodzielność gminy

Dochody mieszkańców – zrównoważone dochody mieszkańców gminy

- ❖ z turystyki
- ❖ z obsługi rolnictwa
- ❖ z handlu i rzemiosła

Infrastruktura – pełne zabezpieczenie w infrastrukturę techniczną na terenie całej gminy zgodnie z wymogami unii europejskiej

Kierunki dalszego rozwoju –

- ❖ turystyczno – rolnicza
- ❖ ekologiczna

18.4 OCENA POTENCJAŁU GMINY – SILNE I SŁABE STRONY

Wyniki głosowań (waga problemu) uwidoczniono w postaci procentowej

ATUTY GMINY

- ❖ rolnictwo – dobre gleby, dobre przygotowanie zawodowe rolników, wysoka jakość produkcji ziemniaczanej – **29,3%**
- ❖ mieszkańcy – aktywność mieszkańców, wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, pracowitość rolników - **16,1%**
- ❖ zasoby siły roboczej, pracowitość rolników, dobry poziom wykształcenia – **12,9%**
- ❖ wolne tereny inwestycyjne dla mieszkalnictwa, przemysłu i rekreacji – **12,9%**
- ❖ dobrze działający samorząd terytorialny – **6,4%**
- ❖ szkolnictwo – wysoko specjalizowana kadra pedagogiczna, dobry poziom szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, dobry stan infrastruktury oświatowej – **6,4%**
- ❖ środowisko naturalne – lasy, rzeki – **6,4%**
- ❖ infrastruktura techniczna, dobrze rozwinięta sieć dróg, znaczna rezerwa mocy energetycznej – **3,2%**
- ❖ zagospodarowanie przestrzenne, szybkie procedury inwestycyjne – **3,2%**
- ❖ gospodarka, bogate tradycje rzemieślnicze, tradycje miejskie – **3,2%**

SŁABOŚCI GMINY

- ❖ brak miejsc pracy, brak przemysłu, brak rozwiniętego sektora małych i średnich przedsiębiorstw [MSP], zanik sektora usług, brak przetwórstwa rolno – spożywczego – **30,4%**
- ❖ infrastruktura techniczna – brak gazu przewodowego, brak sieci kanalizacyjnej, brak oczyszczalni, zły stan dróg gminnych i powiatowych oraz drogi krajowej – **24,2%**
- ❖ niska aktywność społeczeństwa lokalnego, niska integracja społeczności lokalnej, zacofanie, występowanie patologii społecznej – **18,2%**
- ❖ komunikacja – brak obwodnicy, zła organizacja ruchu drogowego szczególnie w dni targowe – **6,1%**
- ❖ brak nowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, chaos przestrzenny – **6,1%**
- ❖ brak infrastruktury rekreacyjno – turystycznej, brak sektora usług agroturystycznych – **3,0%**
- ❖ brak ośrodków kultury i obiektów sportowych, brak propozycji zagospodarowania czasu wolnego młodzieży – **3,0%**
- ❖ niewłaściwa działalność samorządu, słaba komunikacja na linii społeczność lokalna a samorząd terytorialny – **3,0%**
- ❖ zaśmiecanie środowiska przyrodniczego, brak małej retencji – **3,0%**
- ❖ brak promocji gminy – **3,0%**

SZANSE ROZWOJU GMINY

- ❖ korzystne położenie geograficzne, komunikacyjne regionu – **23,4%**
- ❖ przewidywane zmiany ustaw upraszczających procedury przetargowe i finansowanie samorządów terytorialnych, wejście do Unii Europejskiej [pozyskiwanie środków unijnych] – **16,8%**
- ❖ atrakcyjność inwestycyjna, osadnicza regionu – **16,7%**
- ❖ atrakcyjność turystyczna regionu – **13,3%**
- ❖ koniunktura gospodarcza w regionie, bliskość rynków zbytu – **13,2%**
- ❖ dobry stan środowiska naturalnego w regionie – **10,0%**
- ❖ duże możliwości transportowe i turystyczne Wisły – **3,3%**
- ❖ rozwój rolnictwa w regionie, dobre gleby – **3,3%**

ZAGROŻENIA ROZWOJU GMINY

- ❖ procesy demograficzne w regionie, starzenie się społeczeństwa, „ucieczka” ludzi młodych - wykształconych, niski przyrost naturalny – **25,2%**
- ❖ zła koniunktura gospodarcza w regionie – **17,8%**
- ❖ większa atrakcyjność inwestycyjna w regionie, lepsza infrastruktura techniczna w gminach ościennych – **14,3%**
- ❖ brak środków m.in. na restrukturyzację rolnictwa i zalesianie – **10,8%**
- ❖ zanieczyszczenie środowiska w regionie [Petrochemia Płock, zanieczyszczona Wisła – ścieki z Warszawy], zagrożenia powodziowe – **10,7%**
- ❖ niestabilne prawo, częste zmiany prawa – **7,1%**
- ❖ brak współpracy między gminą, powiatem i województwem – **7,0%**
- ❖ brak rynków zbytu na płody rolne – **3,6%**
- ❖ położenie geograficzne regionu – **3,5%**

18.5 CELE STRATEGICZNE

WZMACNIANIE ATUTÓW

poprzez:

- ❖ poprawę współpracy ze służbami doradztwa rolniczego
- ❖ stworzenie bazy lokalowej dla doradztwa rolniczego, zwiększenie szkoleń oraz literatury fachowej dla rolników
- ❖ stworzenie rynków zbytu dla rolnictwa, zorganizowanie grup producenckich
- ❖ kształcenie świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży oraz udostępnienie literatury uświadamiającej w zakresie ochrony środowiska
- ❖ wzrost opłacalności produkcji rolnej
- ❖ podnoszenie wiedzy kadry pedagogicznej i zwiększenie nakładów finansowych na pomoce naukowe
- ❖ kontynuacja „Dni Bodzanowa” oraz wydawanie okolicznościowych biuletynów o historii gminy i Bodzanowa
- ❖ stworzenie warunków dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości i rzemiosła – ulgi podatkowe, oraz stworzenie możliwości przyuczenia do zawodu
- ❖ powstanie nowego ośrodka nauczania ponadgimnazjalnego
- ❖ stworzenie dobrych warunków pracy i płacy
- ❖ wyszukiwanie nowych inwestorów strategicznych oraz uzbrojenie w media terenów inwestycyjnych
- ❖ wyłonienie spośród społeczeństwa wiarygodnych kandydatów do władz gminy w trakcie kampanii wyborczej
- ❖ modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci drogowej oraz tworzenie parkingów przy istniejących drogach przelotowych
- ❖ umożliwianie powstawania zakładów produkcyjnych
- ❖ integracja społeczeństwa i kompromisowość w podejmowaniu decyzji, wprowadzenie konsultacji ze społeczeństwem

ELIMINOWANIE SŁABOŚCI

poprzez:

- ❖ zbudowanie sieci gazu bezprzewodowego na terenie gminy
- ❖ zbudowanie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej na terenie gminy
- ❖ systematyczną modernizację dróg na terenie gminy
- ❖ stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw [MSP] oraz usług na terenie gminy
- ❖ tworzenie lokalnych związków rolników [grup producenckich] zrzeszających specjalistyczne gospodarstwa rolne
- ❖ tworzenie nowych miejsc parkingowych na terenie gminy oraz wyznaczenie objazdów w celu rozładowania natężenia ruchu w Bodzanowie
- ❖ wykorzystanie potencjału krajobrazowego i przyrodniczego doliny Mołtawy i Wisły w celach rozwoju agroturystyki i turystyki
- ❖ aktywizacja środowiska lokalnego poprzez inicjowanie powstawania organizacji pozarządowych [NGO]
- ❖ sfinalizowanie opracowania planu zagospodarowania przestrzennego do roku 2004
- ❖ reaktywowanie instytucji promujących rozwój kultury i rekreacji
- ❖ stworzenie systemu informacyjnego dla mieszkańców gminy
- ❖ organizowanie imprez masowych o zasięgu lokalnym
- ❖ selektywna zbiórka odpadów, zagospodarowanie i utylizacja śmieci na terenie gminy, pogłębianie świadomości ekologicznej społeczeństwa gminy
- ❖ prewencja zjawisk patologicznych poprzez oświatę dzieci, młodzieży i dorosłych
- ❖ tworzenie zbiorników wodnych w celach gospodarczych i rekreacyjnych
- ❖ tworzenie nowych miejsc pracy poprzez wspieranie i rozwój małej i średniej przedsiębiorczości [MSP]

WYKORZYSTYWANIE SZANS

poprzez:

- ❖ pozyskiwanie inwestorów z uwagi na niższe ceny gruntów, np. na produkcję ziemniak, buraka i ich przerób na miejscu [zakłady przetwórstwa rolno –spożywczego]
- ❖ zagospodarowanie turystyczne terenów nad Motławą i Wisłą np. w Kępie Polskiej na ośrodki turystyczne – przystań wodna, plaża, pola namiotowe, uruchomienie rejsów po Wiśle, rozwój agroturystyki
- ❖ zagospodarowanie gospodarcze terenów przy trasie warszawskiej – bary, zajazdy z atrakcjami, hurtownie, zakłady
- ❖ wykorzystanie rzeki Motławy pod względem turystycznym i gospodarczym np. zorganizowanie spływów kajakowych, budowa zbiorników retencyjnych
- ❖ budowę oczyszczalni ścieków i kanalizacji na terenie całej gminy
- ❖ uproszczenie i przyspieszenie procedur sądowych [NSA]
- ❖ zwiększenie możliwości korzystania [lobbing] z funduszy powiatowych, wojewódzkich, krajowych i unijnych [w sytuacji naszej „biednej gminy”]

PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM

poprzez:

- ❖ stworzenie warunków dla pozyskiwania młodych, zdolnych i wykształconych mieszkańców z poza gminy
- ❖ stworzenie perspektyw rozwoju i godnego życia dla młodych
- ❖ stworzenie programu osadnictwa w gminie
- ❖ dorównanie rozwojowi gmin sąsiednich
- ❖ rozwój infrastruktury technicznej i społecznej czynnikiem dynamicznego rozwoju gospodarczego gminy
- ❖ partycypację „trucicieli” w likwidacji skutków zagrożeń środowiska w gminie
- ❖ stworzenie warunków do zwiększenia klasy czystości wód wpływających do rzeki Wisły
- ❖ utrzymywanie wałów ochronnych w należyтым stanie, pogłębianie koryta rzeki Wisły
- ❖ dbanie o tworzenie dobrego prawa lokalnego i oddziaływanie na sejm na tworzenie doskonalszych ustaw sejmowych
- ❖ stworzenie dogodnych warunków dla znalezienia i rozszerzenia rynków zbytu dla rolnictwa poprzez eksport oraz przetwórstwo produktów na miejscu
- ❖ występowanie o środki finansowe na restrukturyzację rolnictwa i zalesianie
- ❖ inicjatywy gmin winne być z całą powagą traktowane i realizowane przez powiaty i województwa i przyjmowane do planów gospodarczych

CELE STRATEGICZNE – ZBIORCZO

1. wzrost poziomu życia mieszkańców, ich integracja oraz samorealizacja – **26,9%**
2. rozwój i restrukturyzacja rolnictwa – **23,1%**
3. rozwój małej i średniej przedsiębiorczości [MSP] oraz osadnictwa na terenie gminy – **19,2%**
4. budowa i modernizacja infrastruktury technicznej – **15,4%**
5. rozwój turystyki i rekreacji przy zachowaniu europejskich norm ekologicznych – **15,4%**

18.6 MISJA GMINY

**BODZANÓW
TO NOWOCZESNA GMINA
KIERUJĄCA SIĘ ZASADĄ ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM
ROZWOJU ROLNICTWA, TURYSTYKI, MSP,
WYKORZYSTUJĄCA WALORY
KRAJOBRAZOWO – KOMUNIKACYJNE DO POLEPSZENIA
ŻYCIA MIESZKAŃCÓW A SZCZEGÓLNIE MŁODZIEŻY.**

18.7 HASŁA PROMOCYJNE

- ❖ Bodzanów to piękna okolica i niedługo będzie stolica
- ❖ Wszyscy wszystko macie, ale z Bodzanowem przegrywacie
- ❖ Bodzanów gmina z przeszłością i przyszłością
- ❖ Jakie są targi w Bodzanowie niech każdy się dowie
- ❖ W Bodzanowie lasy i wody czyste to oczywiste
- ❖ Bodzanów – organizator gospodarki samorządowej
- ❖ Nasza gmina piękna, nowa, przyjedź więc do Bodzanowa
- ❖ W Bodzanowie zgoda buduje a niezgoda wszystko rujnuje
- ❖ Nadwiślański, ziemniaczany Bodzanów
- ❖ Bodzanów dąży do doskonałości
- ❖ Płynie Wisła płynie i Bodzanowa nie ominie
- ❖ Cenisz spokój i zdrowie osiedl się w Bodzanowie
- ❖ Handluj co środa na targowiskach Bodzanowa
- ❖ Twego życia odnowa zacznie się od Bodzanowa
- ❖ Tylko Bodzanów może być twoim Domem
- ❖ Jeśli nie chcesz swojej zguby to Bodzanów odwiedź Luby
- ❖ Bodzanów to okolica mała ale będzie się wszystkim podobała
- ❖ A koziołek mądra głowa przybył do Bodzanowa
- ❖ Ave Maryja Zakonu przykładem – My Bodzanowiaci idziemy ich śladem

ZAŁĄCZNIKI

FUNDUSZE STRUKTURALNE UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2000 – 2006

Zadania finansowane	Środki w mln Euro	Środki w %
Wsparcie rozwoju i dostosowań strukturalnych regionów zacofanych	125.910	69,7
Spoleczna i ekonomiczna konwersja obszarów dotkniętych trudnościami strukturalnymi (regiony przemysłowe, wiejskie, miejskie lub związane z rybołówstwem)	22.500	11,5
Wsparcie adaptacji i modernizacji polityki edukacji, szkoleń i zatrudnienia	24.050	12,3
Inicjatywy wspólnoty	10.400	5,35
Szkolenia i doradztwo związane z przygotowaniem i wdrożeniem programów	1.300	0,65
Rezerwa	0,850	0,50
RAZEM	195.010	100
Środki zarezerwowane w budżecie UE dla 15 krajów kandydujących, dostępne po przyjęciu do Unii Europejskiej w latach 2002 - 2006	45.390	
Fundusz Spójności na rzecz transeuropejskich sieci transportowych i ochrony środowiska	18.000	
Środki przedakcesyjne (PHARE, ISPA, SAPARD)	6.300	

Zasady działania funduszy strukturalnych:

**KONCENTRACJA, PROGRAMOWANIE,
PARTNERSTWO, DODATKOWOŚĆ.**

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

CELE STRATEGICZNE DŁUGO I ŚREDNIOOKRESOWE

Cele długookresowe do 2020 roku

- I. Zwiększenie konkurencyjności metropolii warszawskiej i regionu w układzie europejskim i globalnym.**
- II. Przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nieakceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunków życia ludności.**
- III. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego Mazowsza.**
- IV. Wydłużenie trwania życia mieszkańców Województwa Mazowieckiego poprzez zmianę stylu życia oraz poprzez zmniejszenie rozpowszechniania chorób cywilizacyjnych i uzależnień.**
- V. Ukształtowanie tożsamości kulturowej regionu.**
- VI. Bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni.**

Cele średniookresowe

- 1. Wzmocnienie mechanizmów dyfuzji procesów rozwojowych z aglomeracji warszawskiej na otoczenie regionalne.**
- 2. Przyspieszenie procesów rozwoju społeczno – gospodarczego opartego na wiedzy i innowacjach.**
- 3. Wzmocnienie istniejących i stymulowanie rozwoju nowych funkcji metropolitalnych Warszawy.**
- 4. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych służąca likwidacji zapóźnień cywilizacyjnych i poprawie dochodów i warunków życia ludności.**
- 5. Przeciwdziałanie degradacji i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego.**
- 6. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Województwa Mazowieckiego.**
- 7. Wzmocnienie regionalnych więzi kulturowo – społecznych mieszkańców Województwa Mazowieckiego.**
- 8. Zahamowanie narastania chaosu w przestrzennym zagospodarowaniu Warszawy i województwa.**

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU PŁOCKIEGO DO 2015 ROKU

Cel nadrzędny:

**LEPSZA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ
WIELOSTRONNY, BEZPIECZNY I SPOŁECZNIE
AKCEPTOWANY ROZWÓJ**

Cele strategiczne:

- A. WIELOFUNKCYJNY ROZWÓJ TERENÓW WIEJSKICH**
(korzystne przemiany struktury agrarnej, nowe miejsca pracy na wsi
w sektorze okolorolniczym, turystyka)
- B. PODNIESIENIE JAKOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG
PUBLICZNYCH** (ochrona miejsc pracy, bezpieczeństwo, edukacja,
ochrona zdrowia, pomoc społeczna)
- C. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I
OCHRONA JEGO ZASOBÓW**
- D. INTEGRACJA SPOŁECZEŃSTWA - WIĘZI**

RAMOWY PROGRAM SEMINARIUM

Wprowadzenie do warsztatów – Dyrektor BIGmin

- wzajemna prezentacja uczestników
- omówienie programu warsztatów

Główne problemy rozwojowe gminy

- Dyskusja; co rozumiesz pod pojęciem “ gmina “?

Określenie wizji rozwoju gminy do roku 2020

- Praca w grupach

Analiza SWOT gminy

- moderacja

Zamierzenia strategiczne Unii Europejskiej i krajowe - wykład

Określenie celów strategicznych rozwoju gminy do 2020

- wprowadzenie do pracy w zespołach
- prezentacja i dyskusja wyników pracy w zespołach

Analiza misji miasta i gminy

Podsumowanie seminarium

Strategia – definicje

Strategia - plan działania zmierzający do osiągnięcia wyznaczonego celu (na podstawie "Leksykonu Polityki Regionalnej i Zrównoważonego Rozwoju" Centrum imienia Mirosława Dzielskiego)

Strategia rozwoju regionalnego- koncepcja systemowego działania, polegająca na formułowaniu długookresowych celów regionu i ich modyfikacji w zależności od zmian zachodzących w otoczeniu, określaniu zasobów i środków niezbędnych do realizacji tych celów oraz sposobów postępowania zapewniających optymalne ich rozmieszczenie i wykorzystanie w celu elastycznego reagowania na wyzwania otoczenia i zapewnienia regionowi korzystnych warunków egzystencji i rozwoju. Dokument taki powinien zawierać:

- opis i diagnozę stanu istniejącego;
- analizę silnych i słabych stron regionu;
- sformułowanie celu strategicznego (musi się on mieścić we wspólnym polu oczekiwań i możliwości);
- wyznaczenie celów pośrednich;
- określenie metod i zasobów niezbędnych do osiągnięcia celów, identyfikacja aktorów (na podstawie "Leksykonu Polityki Regionalnej i Zrównoważonego Rozwoju" Centrum imienia Mirosława Dzielskiego)

Zarządzanie strategiczne (1) – to takie zarządzanie, które prowadzi do skutecznego osiągnięcia priorytetów społeczności (lokalnej, regionalnej) przy efektywnym wykorzystaniu środków. Na takie zarządzanie składają się:

- sprawne funkcjonowanie;
- przywództwo;
- praca zespołowa- (na podstawie materiałów LGPP)

Planowanie strategiczne to systematyczna metoda radzenia sobie ze zmianami, budowania konsensusu obejmującego całą społeczność oraz tworzenia wspólnej wizji lepszej przyszłości gospodarczej. Jest to twórczy proces, którego celem jest zidentyfikowanie najważniejszych zjawisk oraz uzgodnienie wiarygodnych celów, zadań i strategii, których realizacja będzie dotyczyć tych zagadnień. Planowanie strategiczne jest również ważnym narzędziem służącym poprawie klimatu gospodarczego oraz konkurencyjnej pozycji gminy lub miasta.(na podstawie materiałów LGPP)

ELEMENTARNE POZIOMY STRUKTURY PROCESU ZARZĄDZANIA

ABSTRAKCJA

DECYZJE
PERSPEKTYWICZNE

KONKRET

BIEŻĄCE DECYZJE
OPERACYJNE